

بسم الله الرحمن الرحيم

امتحان رسائل - قطع و ظن / شهریور ماه پایه ۷
لطفاً به همه سوال‌های تستی و ۸ سؤال تشریحی پاسخ دهید، در صورت پاسخ به همه، به سؤال آخر نمره داده نمی‌شود (تستی ۱ و تشریحی ۲ نمره)

- ۱- امارات شرعیه و اصول عملیه به جای کدامیک از انواع قطع، می‌توانند جانشین شوند؟
    أ) قطع موضوعی مطلقاً
    ب) قطع موضوعی وصفی
    ج) قطع طریقی و قطع موضوعی طریقی
    د) قطع طریقی و قطع موضوعی وصفی
- ۲- یک دلیل مشهور بر قبح و استحقاق عقاب بر تجری، اجماع است، دو اشکال مصنف بر این اجماع را بیان کنید.
- «ثُمَّ إِنَّ مِنْشَا تَوْهِمَ كُونَ الشَّهْرَةَ مِنَ الظَّنُونِ الْخَاصَّةِ أَمْرَانِ: أَحَدُهُمَا: أَنَّ أَدْلَهُ حَجَيَّةُ خَبْرِ الْوَاحِدِ تَدَلٌّ عَلَى حَجَيَّتِهَا بِمَفْهُومِ الْمَوافِقَةِ. وَ هَذَا خِيَالٌ ضَعِيفٌ وَ وجْهُ الْضَّعْفِ: أَنَّ الْأَوْلَوِيَّةَ الظَّنِّيَّةَ أَوْهَنَ بِمَرَاتِبِهِ مِنَ الشَّهْرَةِ مَعَ أَنَّ الْأَوْلَوِيَّةَ مَمْنُوعَةٌ رَأْسًا».
- ۳- وجہ ممنوع بودن اولویت ظنیه و اوهن بودن آن را از شهرت بنویسید.
- «لَا يَخْفَى أَنَّ حَمْلَ التَّبَيِّنِ فِي آيَةِ النَّبَأِ حِيثُ قَالَ: «إِنْ جَاءَكُمْ فَاسِقٌ بِنَبَأٍ فَتَبَيِّنُوا» عَلَى تَحْصِيلِ مَطْلَقِ الظَّنِّ أَوِ الْأَطْمِينَانِ، يَوْجِبُ خَرْجُ مُورَدِ الْآيَةِ».
- ۴- مراد از مورد آیه نبأ چیست و چرا بنا بر فرض بالا، خروج مورد لازم می‌آید؟
- ۵- مخالفت التزامی با حکم معلوم بالاجمال، به نظر شیخ اعظم چه حکمی دارد؟
    أ) در شببه‌ی موضوعیه جایز است نه در شببه‌ی حکمیه
    ب) در شببه‌ی حکمیه جایز است نه در شببه‌ی موضوعیه
    ج) هم در شببه‌ی موضوعیه و هم حکمیه جایز است
    د) در شببه‌ی حکمیه و موضوعیه جایز نیست

۶- سه قسم تفسیر به رأی را توضیح دهید.

۷- «إِذَا تَوَلَّدَ مِنَ الْعِلْمِ الْاجْمَالِيِّ، الْعِلْمُ التَّفْصِيلِيُّ بِالْحُكْمِ الشَّرْعِيِّ فِي مَوْرِدٍ...».

- أ) لا يجب اتباعه و لا تحرم مخالفته في الشبهة الموضوعية   ب) لا يجب اتباعه ولا يحرم مخالفته
د) يجب اتباعه و حرمت مخالفته في الشبهة
ج) يجب اتباعه و حرم مخالفته
الحكمية فقط

۸- مرحوم سید و طبرسی ادعای اجماع بر عدم حجّیت خبر واحد کردند، دو جواب مصنف از این اجماع را بیان کنید.

«وَأَمَّا الْعَدَالَةُ، فَأَكْثَرُ الْأَخْبَارِ الْمُتَقْدِمَةُ خَالِيَّةٌ عَنْهَا... نَعَمْ فِي غَيْرِ وَاحِدِهِ حَصْرُ الْمَعْتَمِدِ فِي أَخْذِ مَعَالِمِ الدِّينِ فِي الشِّعْيَةِ لِكُنَّهِ مَحْمُولٌ عَلَى غَيْرِ الثَّقَةِ... مَعَ أَنَّ التَّعْلِيلَ لِلنَّهِيِّ فِي ذِيلِ الرَّوَايَةِ بِأَنَّهُمْ مَمْنَنَ خَانُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ يَدْلِلُ عَلَى اِنْتِفَاءِ النَّهِيِّ عِنْدِ اِنْتِفَاءِ الْخِيَانَةِ الْمُشْكُوفَ عَنْهُ بِالْوَثَاقَةِ إِنَّ الْغَيْرَ الْإِمَامِيَّ الثَّقَةُ لَيُسَاوِيَا خَائِنَيْنِ فِي نَقْلِ الرَّوَايَةِ».

۹- مقصود از عبارت «مع أَنَّ التَّعْلِيلَ لِلنَّهِيِّ...» را توضیح دهید.

«قَالَ الصَّادِقُ(ع): «يَا أَبَا مُحَمَّدًا! كَذَبَ سَمِعْكَ وَبَصَرَكَ عَنْ أَخِيكَ، فَإِنْ شَهِدَ عَنْكَ خَمْسُونَ قَسَامَةً أَنَّهُ قَالَ قَوْلًا وَقَالَ: لَمْ أَقْلِهِ فَصِدْقَهُ وَكَذَبَهُمْ «فِإِنَّ تَكْذِيبَ الْقَسَامَةِ مَعَ كَوْنِهِمْ أَيْضًا مُؤْمِنِينَ لَا يَرَادُ مِنْهُ إِلَّا عَدْمُ تَرْتِيبِ آثارِ الْوَاقِعِ عَلَى كَلَامِهِمْ، لَا مَا يَقْابِلُ تَصْدِيقَ الْمُشَهُودِ عَلَيْهِ؛ فَإِنَّهُ تَرْجِيحُ بِلَا مَرْجِحٍ، بِلْ تَرْجِيحُ الْمَرْجُوحِ».

۱۰- با توجه به عبارت، مراد امام(ع) از «تكذيب قسامه» و «تصديق أخيك» به نظر مصنف چیست؟

۱۱- به نظر میرزای قمی ظواهر برای «من قصد افهمه» از باب..... و برای «غير من قصد افهمه» از باب..... حجّت است.

- أ) ظن خاص - ظن مطلق   ب) ظن مطلق - ظن خاص   ج) ظن مطلق - ظن مطلق   د) ظن خاص - ظن خاص

۱۲- دو مورد از اقسام سه گانه اجماع حدسى را بیان کنید، از نظر شیخ کدام قسم، معتبر است؟

«الثالث قد اشتهر في السنّة المعاصرین: انّ قطع القطّاع لا اعتبار به. و لعلّ الاصل في ذلك ما صرّح به كاشف الغطاء - بعد الحكم بأنّ كثیر الشكّ لا اعتبار بشكّه - قال: و كذا من خرج عن العادة في قطعه و ظنه، فيلغو اعتبارهما في حقّه، انتهى. اقول: أمّا عدم اعتبار ظنّ من خرج عن العادة في ظنه فلانّ أدلة اعتبار الظنّ في مقام يعتبر فيه مختصّة بالظنّ الحاصل من الاسباب التي يتعارف حصول الظنّ منها».

۱۳- آیا ظنّ کثیر الظنّ اعتبار دارد؟ چرا؟